

Joint Transparency
Register Secretariat

**Sprawozdanie roczne z funkcjonowania rejestru
służącego przejrzystości
2018 r.**

**opracowane przez sekretarzy generalnych
Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej**

dla

wiceprzewodniczącej Parlamentu Europejskiego Sylvie Guillaume

oraz

**pierwszego wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej
Fransa Timmermansa**

W pkt 28 porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie rejestru służącego przejrzystości, podpisanego w dniu 16 kwietnia 2014 r. przewiduje się, że sprawozdanie roczne z funkcjonowania rejestru służącego przejrzystości jest składane odpowiednim wiceprzewodniczącym Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej.

W niniejszym sprawozdaniu przedstawiono dane statystyczne dotyczące rejestru służącego przejrzystości za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. oraz działania podjęte przez wspólny sekretariat rejestru służącego przejrzystości, w szczególności w związku z zapewnieniem optymalnej jakości danych, monitorowaniem zgodności z kodeksem postępowania i podnoszeniem świadomości na temat tego systemu.

Spis treści

I. Wprowadzenie

II. Rejestr służący przejrzystości – aktualna sytuacja

1. Dane statystyczne
2. Zachęty związane z rejestracją
3. Wizyty na stronie internetowej rejestru służącego przejrzystości

III. Działania wspólnego sekretariatu rejestru służącego przejrzystości

1. Monitorowanie danych w rejestrze służącym przejrzystości
 - 1.1. Usługi informacyjne
 - 1.2. Kontrole jakości
 - 1.3. Powiadomienia
 - 1.4. Skargi
2. Przekazywanie wskazówek i podnoszenie świadomości
3. Portal Otwartych Danych UE i rejestr służący przejrzystości

IV. Wnioski

Strona internetowa rejestru służącego przejrzystości:

<http://ec.europa.eu/transparencyregister>

I. WPROWADZENIE

Rejestr służący przejrzystości to system utworzony wspólnie przez Parlament Europejski i Komisję Europejską w 2011 r. na podstawie porozumienia międzyinstytucjonalnego. Jest on, wśród kilku innych inicjatyw, jednym z kluczowych narzędzi służących realizacji zobowiązania obu instytucji do zapewnienia przejrzystości. Rejestr służący przejrzystości ma zastosowanie do wszystkich organizacji i samozatrudnionych osób fizycznych prowadzących działania mające na celu wywarcie wpływu na proces decyzyjny i procesy wdrażania polityki prowadzone przez instytucje UE. Rejestr służący przejrzystości pokazuje, jakie interesy są reprezentowane, przez kogo i przy jakim poziomie środków, co pozwala na większą kontrolę publiczną dzięki zapewnieniu obywatelom, mediom i innym zainteresowanym stronom możliwości śledzenia działań i potencjalnego wpływu przedstawicieli grup interesu. Od czasu powstania rejestru jego rozmiary się powiększyły i obecnie obejmuje on prawie 12 000 podmiotów¹; wszystkie podpisały wspólny kodeks postępowania. Rejestr jest największym tego rodzaju narzędziem na świecie.

II. REJESTR SŁUŻĄCY PRZEJRZYSTOŚCI – AKTUALNA SYTUACJA²

1. Dane statystyczne

Mimo że całkowita liczba zarejestrowanych podmiotów stale rośnie, ich proporcjonalny rozkład w sześciu kategoriach rejestru służącego przejrzystości pozostaje stosunkowo stabilny.

W 2018 r. „zatrudnieni lobbyści oraz stowarzyszenia branżowe/przemysłowe/zawodowe” (**kategoria II**) nadal stanowią największą kategorię rejestracji, stanowiąc nieco ponad połowę wszystkich zarejestrowanych (zob. wykres 1). W tej kategorii podkategoria „stowarzyszenia branżowe i przemysłowe” nadal była największą grupą i stanowiła niemal 40 % całej kategorii. W 2018 r. nieznacznie wzrósł odsetek „związków zawodowych i stowarzyszeń zawodowych” – do prawie 15 %, natomiast podkategoria „przedsiębiorstwa i grupy” osiągnęła w ramach kategorii II prawie 39 %, z poziomu 37 % w poprzednim roku (zob. wykres 2, kategoria II).

„Organizacje pozarządowe” (**kategoria III**) pozostały drugą najczęściej występującą kategorią podmiotów zarejestrowanych w 2018 r., stanowiąc – podobnie jak rok wcześniej – nieco ponad jedną czwartą wszystkich zarejestrowanych organizacji.

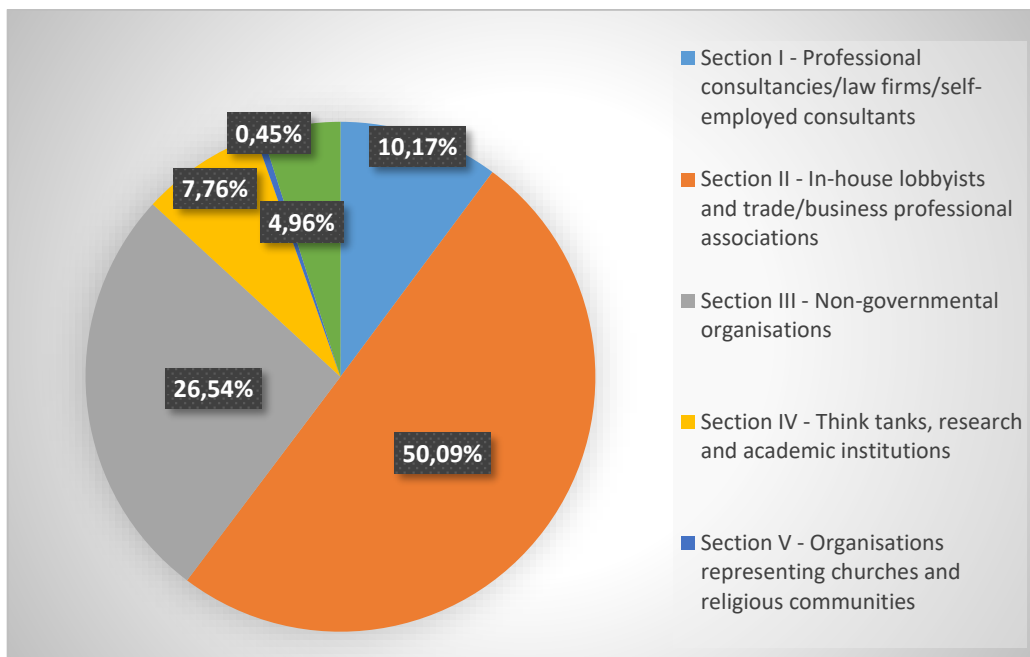
Kategoria I – „firmy konsultingowe / kancelarie prawne / samozatrudnieni konsultanci” – nieznacznie się zmniejszyła i stanowiła nieco ponad 10 % wszystkich zarejestrowanych podmiotów, w porównaniu z ponad 11 % w poprzednim roku.

Mniej podmiotów jest rejestrowanych w kategoriach „ośrodki analityczne, instytucje naukowe i badawcze” (**kategoria IV**), „organizacje reprezentujące władze lokalne, regionalne i gminne, inne podmioty publiczne lub mieszane itp.” (**kategoria VI**) oraz „organizacje reprezentujące kościoły i wspólnoty religijne” (**kategoria V**).

¹ Podana liczba dotyczy tylko podmiotów zarejestrowanych i aktywnych na dzień 31 grudnia 2018 r.

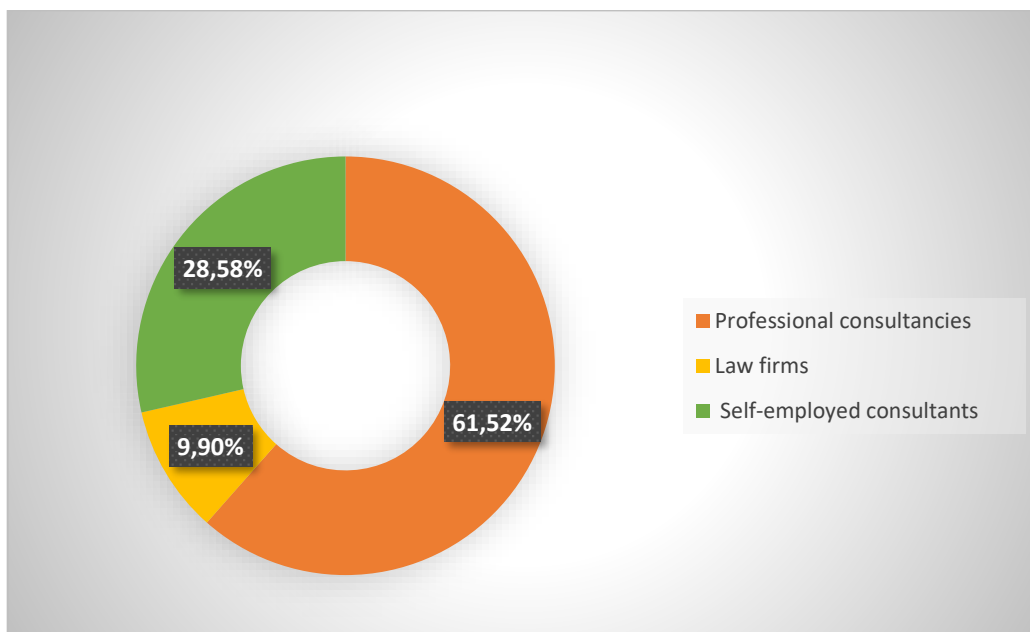
² Dane liczbowe podane w niniejszym sprawozdaniu odpowiadają sytuacji na dzień 31 grudnia 2018 r.

Wykres 1: Podział przedstawicieli grup interesu

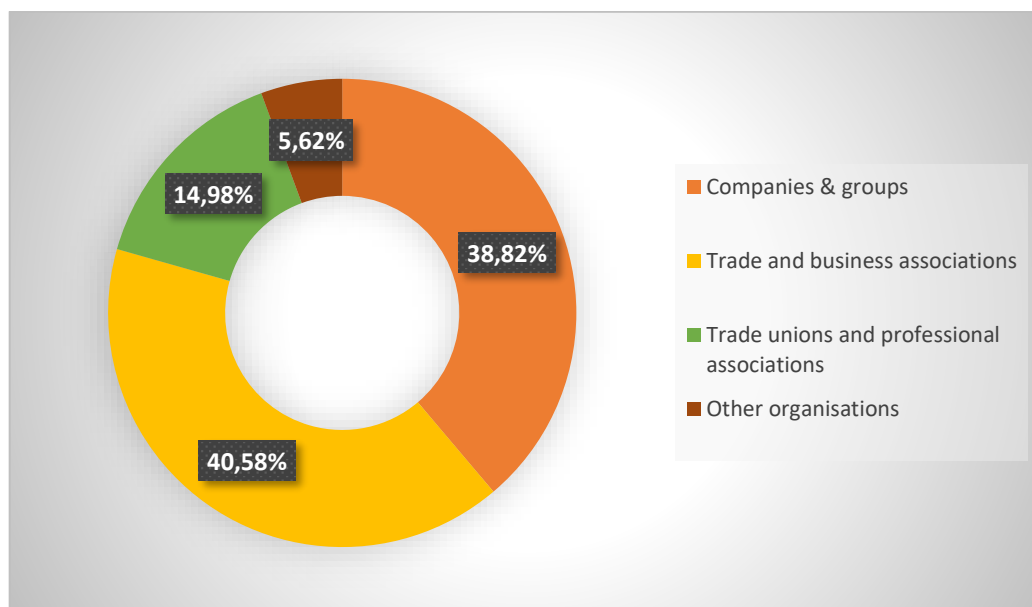
Wykresy 2: Podział według podkategorii³

Kategoria I: Firmy konsultingowe / kancelarie prawne / samozatrudnieni konsultanci

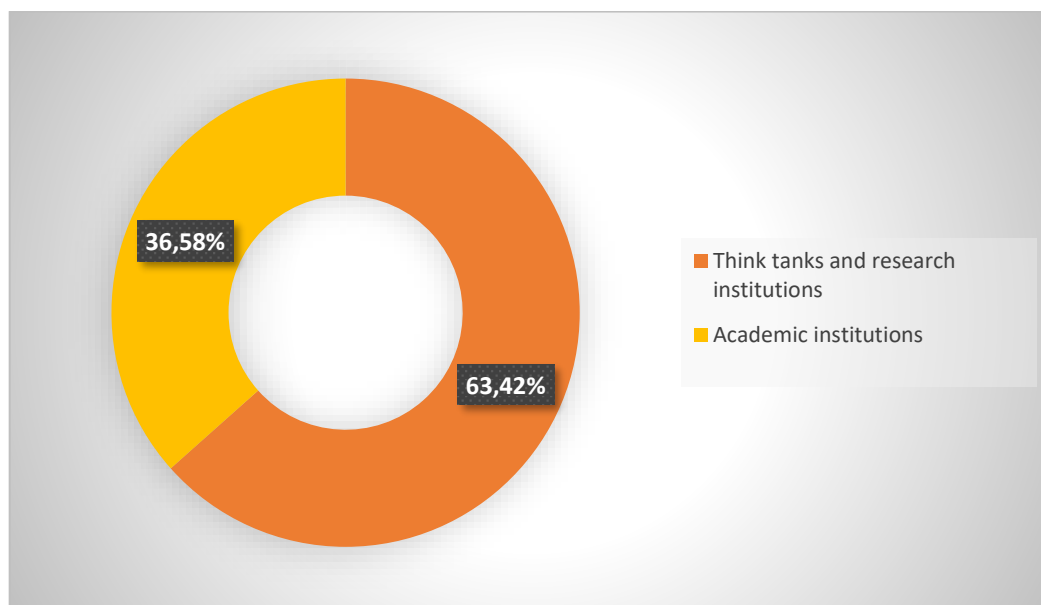

³ Kategorie III i V nie mają podkategorii, dlatego nie zostały uwzględnione w podziale.

Kategoria II: Zatrudnieni lobbyści oraz stowarzyszenia branżowe / przemysłowe / zawodowe

Kategoria IV: Ośrodki analityczne, instytucje naukowe i badawcze

Kategoria VI: Organizacje reprezentujące władze lokalne, regionalne i gminne, inne podmioty publiczne lub mieszane itd.

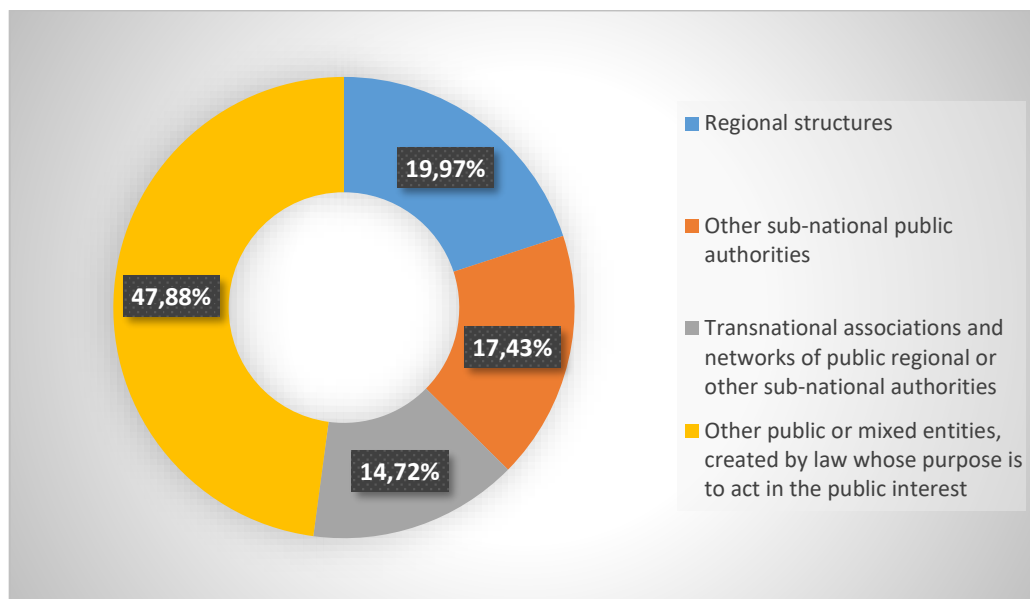

Tabela 3: Podział zarejestrowanych podmiotów

Na dzień 31 grudnia 2018 r. w rejestrze służącym przejrzystości zarejestrowanych było 11 901 podmiotów w poniższych (pod)kategoriach:	
<u>I – Firmy konsultingowe / kancelarie prawne / samozatrudnieni konsultanci</u>	1 211
<u>Firmy konsultingowe</u>	745
<u>Kancelarie prawne</u>	120
<u>Samozatrudnieni konsultanci</u>	346
<u>II – Zatrudnieni lobbyści oraz stowarzyszenia branżowe / przemysłowe / zawodowe</u>	5 962
<u>Przedsiębiorstwa i grupy</u>	2 315
<u>Stowarzyszenia branżowe i przemysłowe</u>	2 419
<u>Związki zawodowe i stowarzyszenia zawodowe</u>	893
<u>Inne organizacje</u>	335
<u>III – Organizacje pozarządowe</u>	3 159
<u>Organizacje pozarządowe, platformy, sieci itp.</u>	3 159
<u>IV – Ośrodki analityczne, instytucje naukowe i badawcze</u>	924
<u>Ośrodki analityczne i instytucje badawcze</u>	586
<u>Instytucje naukowe</u>	338
<u>V – Organizacje reprezentujące kościoły i wspólnoty religijne</u>	54
<u>VI – Organizacje reprezentujące władze lokalne, regionalne i gminne, inne podmioty publiczne lub mieszane itd.</u>	591
<u>Struktury regionalne</u>	118
<u>Inne władze publiczne na szczeblu niższym od krajowego</u>	103
<u>Międzynarodowe stowarzyszenia i sieci regionalnych władz publicznych lub innych władz publicznych na szczeblu niższym od krajowego</u>	87
<u>Inne podmioty publiczne lub mieszane powołane na mocy prawa, których celem jest działanie w interesie publicznym</u>	283

W 2018 r. w rejestrze służącym przejrzystości zarejestrowały się 2 762 nowe podmioty (licząc tylko podmioty, które zarejestrowały się w 2018 r. i nadal prowadziły działalność w dniu 31 grudnia 2018 r.⁴). Miesięcznie dokonywano średnio 230 nowych rejestracji (w porównaniu z 202 w roku poprzednim).

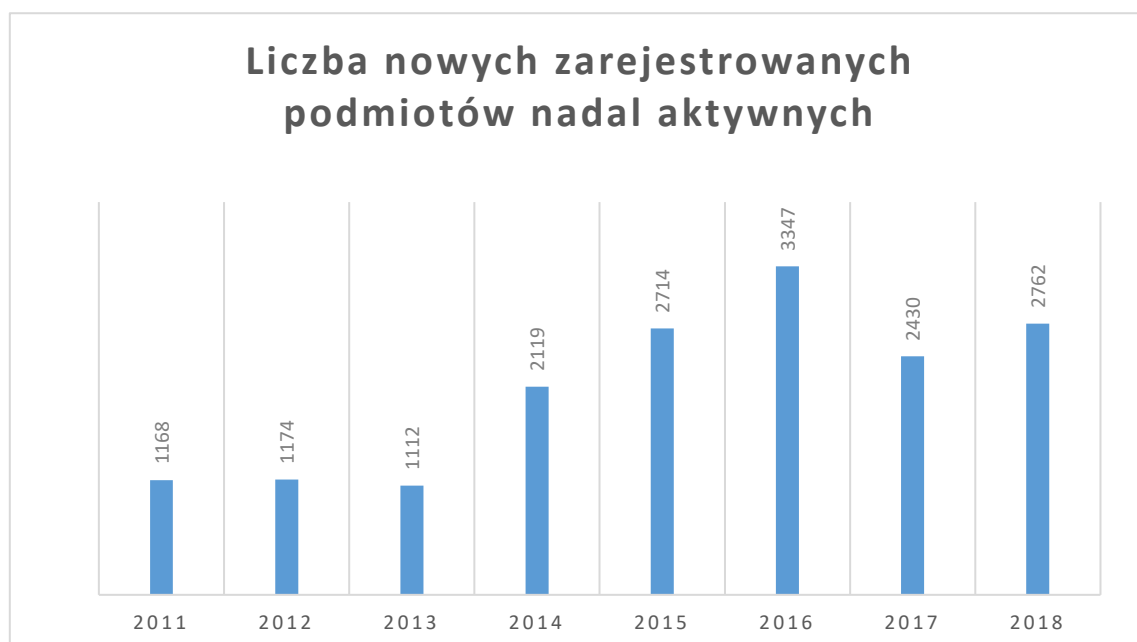
Podział nowych rejestracji na kategorie był następujący:

- w **kategorii I** – 466 podmiotów;
- w **kategorii II** – 1 143 podmioty;
- w **kategorii III** – 741 podmiotów;
- w **kategorii IV** – 231 podmiotów;
- w **kategorii V** – 13 podmiotów;
- w **kategorii VI** – 168 podmiotów.

Uwaga:

Roczne statystyki prowadzone od 2011 r. można znaleźć na stronie poświęconej danym statystycznym⁵ na stronie internetowej rejestru służącego przejrzystości.

Wykres 4: Nowe rejestracje w skali roku

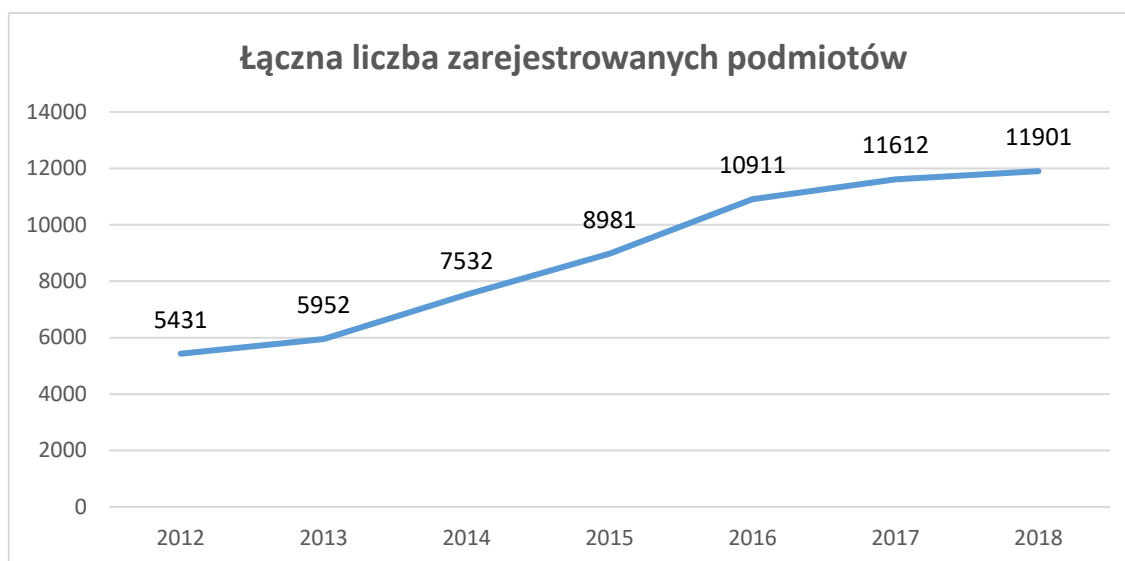

Ogólna liczba zarejestrowanych podmiotów wzrosła do 11 901 w 2018 r. (z 11 612 w 2017 r.), co stanowi wzrost o mniej niż 300 zarejestrowanych podmiotów, tj. jedynie 2,4 % w porównaniu ze wzrostem o 6 % między 2016 r. a 2017 r. (wykres 5).

⁴ Do możliwych przyczyn dezaktywacji zalicza się samowycofanie się, usunięcie przez wspólny sekretariat rejestru służącego przejrzystości w wyniku kontroli kwalifikowalności / jakości itp.

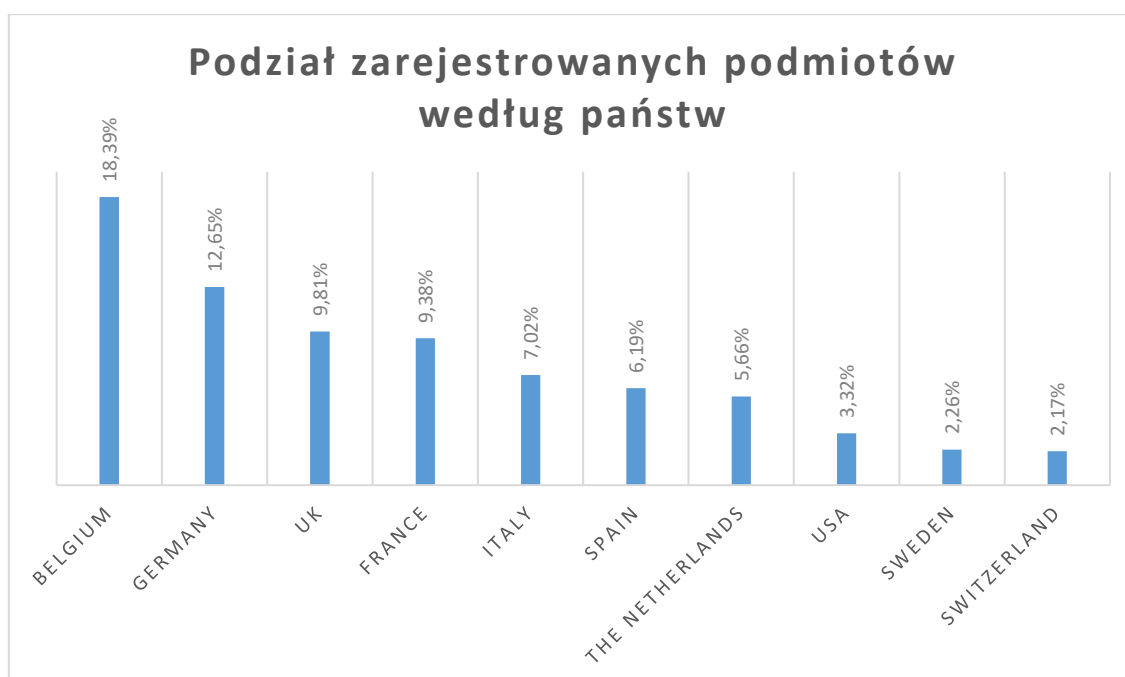
⁵<http://ec.europa.eu/transparenceregister/public/consultation/statistics.do?action=prepareView&locale=pl#pl>

Wykres 5: Łączna liczba zarejestrowanych podmiotów na rok

Zarejestrowane podmioty z siedzibą główną w UE stanowią ponad 90 % wszystkich rejestracji, co oznacza znaczny wzrost w porównaniu z 77 % w poprzednim roku. Dwa kraje spoza UE (Stany Zjednoczone i Szwajcaria) ponownie znajdują się na liście 10 czołowych krajów (wykres 6). W rejestrze służącym przejrzystości znajdują się organizacje ze wszystkich państw członkowskich UE; połowa wszystkich zarejestrowanych podmiotów zadeklarowała siedzibę główną w jednym z czterech następujących krajów: Belgia, Niemcy, Zjednoczone Królestwo i Francja, podobnie jak w poprzednich latach. Ponad 32 % wszystkich zarejestrowanych podmiotów posiada biuro w Belgii; w przypadku około 18 % wszystkich zarejestrowanych podmiotów jest to ich siedziba główna.

Wykres 6: Podział zarejestrowanych podmiotów według państw – 10 czołowych krajów⁶

⁶ Statystyka ta opiera się na lokalizacji głównej siedziby zarejestrowanego podmiotu wskazanej w rejestracji. Niektóre zarejestrowane podmioty mogą oprócz siedziby głównej posiadać w Belgii specjalne biuro ds. UE.

2. Zachęty związane z rejestracją

Parlament Europejski i Komisja Europejska oferują określone zachęty dla zarejestrowanych przedstawicieli grup interesu. Dostęp przedstawicieli grup interesu do decydentów, obiektów i niektórych forów w Parlamencie Europejskim i Komisji Europejskiej może być uzależnione od rejestracji w rejestrze służącym przejrzystości.

W przypadku **Parlamentu Europejskiego** takie praktyczne udogodnienia związane z rejestracją obejmują:

- *długoterminowy dostęp do budynków Parlamentu*, który można przyznać wyłącznie przedstawicielom zarejestrowanych organizacji po zatwierdzeniu przez służby bezpieczeństwa Parlamentu. Wszystkie procedury zatwierdzania i odnawiania zezwoleń wstępu odbywają się przez internet i są z reguły rozpatrywane w ciągu trzech dni roboczych.⁷;
- organizacje reprezentujące grupy interesu muszą być wpisane do rejestru, aby mogły kwalifikować się jako *prelegenci w posiedzeniach* jawnych komisji parlamentarnych;;
- za pośrednictwem rejestru rejestrujący mogą *subskrybować powiadomienia* wysyłane e-mailem na temat działań komisji Parlamentu Europejskiego;
- podczas współorganizacji *wydarzeń grup politycznych* w budynkach Parlamentu niektóre organizacje mogą zostać poproszone o przekazanie informacji dotyczących rejestracji;
- odpowiednie organizacje wnioskujące o patronat Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego zostaną poproszone o przedstawienie dowodu rejestracji.

W przypadku **Komisji Europejskiej** korzyści te obejmują:

- *spotkania z komisarzami, członkami gabinetu, dyrektorami generalnymi*: aby móc spotykać się z decydentami wyższego szczebla, przedstawiciele grup interesu muszą być zarejestrowani;
- *konsultacje publiczne*: zarejestrowane organizacje są automatycznie powiadamiane o konsultacjach i planach działania we wskazanych przez siebie obszarach. Odpowiedzi pochodzące od „zarejestrowanych organizacji” i „innych podmiotów” są publikowane osobno;
- *grupy ekspertów*: w przypadku powoływania niektórych kategorii członków grupy ekspertów wymagana jest rejestracja w rejestrze;
- *patronat*: Komisja Europejska udziela patronatu jedynie zarejestrowanym przedstawicielom grup interesu;
- *kontakty z urzędnikami służby cywilnej*: urzędnikom Komisji Europejskiej zaleca się, aby przed przyjęciem zaproszenia na spotkanie lub wydarzenie sprawdzać, czy przedstawiciele grup interesu są zarejestrowani. Kontakty z organizacjami niezarejestrowanymi mogą podlegać ograniczeniom.

Akredytacja Parlamentu Europejskiego

Akredytacja dotycząca wstępu do budynków Parlamentu Europejskiego może zostać przyznana na okres do 12 miesięcy. W 2018 r. Parlament Europejski wydał ponad 8 000 zezwoleń na wstęp dla osób będących przedstawicielami ponad 2 500 organizacji zarejestrowanych w rejestrze służącym przejrzystości (na podstawie zarówno nowych

⁷ Zob. też: <http://www.europarl.europa.eu/at-your-service/en/transparency>

wniosków, jak i wniosków o odnowienie). Stanowi to pewien wzrost w porównaniu z 2017 r.⁸.

Zmiany

Od 2017 r. Parlament Europejski nie zezwala już posiadaczom długoterminowych przepustek (z organizacji mających status „zawieszony” w rejestrze) na używanie ich w okresie zawieszenia. Możliwość wstępu może zostać przywrócona dopiero po zniesieniu zawieszenia.

W 2018 r. wprowadzono nową zachętę do rejestracji, umożliwiając zarejestrowanym podmiotom zapisanie się na otrzymywanie e-maili z powiadomieniami dotyczącymi wiadomości z komisji Parlamentu Europejskiego. Subskrypcję można skonfigurować wg. obszaru polityki i języka.

Nowa funkcja, wprowadzona w 2018 r., pozwala na zawarcie danych dotyczących spotkań odbytych przez zarejestrowane podmioty z Komisją Europejską (z komisarzami, członkami gabinetu i dyrektorami generalnymi) w ich profilach w rejestrze służącym przejrzystości (w formacie PDF). Nowa funkcja ułatwia dostęp do skonsolidowanych informacji i prowadzi przez to do większej przejrzystości. Stanowi ona kontynuację synergii z rejestrem grup ekspertów Komisji i innych podobnych zespołów⁹, wprowadzonej w 2017 r., dzięki której dane z rejestru grup ekspertów są pobierane do rejestru przejrzystości. Nazwa grupy ekspertów do której należy podmiot zarejestrowany w celu reprezentowania wspólnego interesu (członkowie typu B) lub organizacji (członkowie typu C) jest dzięki temu automatycznie wyświetlona w rejestrze służącym przejrzystości.

3. Wizyty na stronie internetowej rejestru służącego przejrzystości

W 2018 r. na stronie internetowej rejestru służącego przejrzystości¹⁰ odnotowano około 365 000 wizyt¹¹ (30 416 wizyt miesięcznie) – nieco więcej niż w zeszłym roku. Najwięcej wizyt pochodziło z Belgii (29 %), następnie z Niemiec (14 %), Zjednoczonego Królestwa (8 %) i Francji (7,5 %). W przypadku około 68 % wizyt na stronę trafiono bezpośrednio, a w przypadku 24 % wizyt – przez wyszukiwarki internetowe. Jeśli chodzi o wybór języka, z angielskiej wersji strony internetowej korzystała niecała połowa odwiedzających (spadek do 42 % z poziomu 56 %); kolejne pod tym względem były wersje niemiecka (17 % w porównaniu z 10 % w zeszłym roku), francuska (14 %), hiszpańska (6 %), włoska (5 %) i inne wersje językowe (16 %).

⁸ W 2018 r. udzielono 8 130 akredytacji (w porównaniu z 7 970 w 2017 r.) dla 2 510 organizacji (w porównaniu z 2506 w 2017 r.).

⁹ <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?Lang=PL>

¹⁰ <http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/homePage.do?locale=pl#pl>

¹¹ Przez „wizytę” rozumie się osobę odwiedzającą stronę internetową po raz pierwszy. Jeśli ten sam odwiedzający odwiedzi stronę później niż 30 minut po jej ostatniej odsłonie, zostanie ona zapisana jako nowa wizyta.

III. DZIAŁANIA WSPÓLNEGO SEKRETARIATU REJESTRU SŁUŻĄCEGO PRZEJRZYSTOŚCI

Wspólny sekretariat rejestru służącego przejrzystości (zwany dalej sekretariatem rejestru) składa się z zespołu urzędników z Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej. W przypadku zadań związanych z rejestrem służącym przejrzystości ich praca odpowiada łącznie około sześciu ekwiwalentom pełnego czasu pracy dla obu instytucji.

Sekretariat rejestru jest odpowiedzialny za codzienne zarządzanie rejestrem służącym przejrzystości. Zapewnia wsparcie dla użytkowników, wydaje wytyczne dotyczące rejestracji, prowadzi kontrole jakości danych, rozpatruje otrzymane powiadomienia i skargi, koordynuje rozwój i utrzymanie systemu informatycznego oraz prowadzi działania mające na celu podniesienie świadomości oraz inne działania komunikacyjne mające na celu promowanie systemu. Działalność sekretariatu rejestru jest koordynowana przez kierownika Działu ds. Przejrzystości, Zarządzania Dokumentami i Dostępu do Dokumentów w Sekretariacie Generalnym Komisji Europejskiej, a nowy koordynator objął tę funkcję w lipcu 2018 r.

1. Monitorowanie danych w rejestrze służącym przejrzystości

Sekretariat rejestru koordynuje rozwój innowacyjnych rozwiązań informatycznych mających na celu usprawnienie systemu obsługującego rejestr służący przejrzystości. Monitoruje wszystkie nowe rejestracje w celu sprawdzenia kwalifikowalności i dopilnowania jakości danych przedkładanych przez rejestrujące się podmioty. Automatyczne wykrycie potencjalnych problemów związanych z jakością danych w rejestracjach wprowadzone w maju 2017 r. przyniosło wymierne rezultaty w 2018 r. Sekretariat rejestru rozpatrzył 256 spraw w trybie procedury „w oczekiwaniu na zatwierdzenie”. Procedura ta ma zastosowanie do rejestracji, których nie można automatycznie opublikować do czasu rozstrzygnięcia szczegółowych kwestii odnośnie przedstawionych danych. Ogólna liczba rejestracji o jakości danych poniżej optymalnej zmniejszyła się z 6 % wszystkich zarejestrowanych podmiotów w styczniu 2018 r. do 1,5 % w grudniu 2018 r.

Kolejna funkcja, wprowadzona pod koniec 2018 r., uniemożliwia zarejestrowanym podmiotom wybranie opcji „nowo utworzony podmiot, brak zamkniętego roku obrotowego” kilka lat z rzędu. W związku z tym rejestrujący muszą przedstawić szacunkowe dane finansowe za ostatni zamknięty rok obrotowy, jeżeli rejestracja podmiotu miała miejsce ponad dwa lata temu.

Jeżeli chodzi o infrastrukturę, zwiększono bezpieczeństwo i wydajność rejestru.

Sekretariat rejestru zmienił również wytyczne dotyczące wdrażania rejestru służącego przejrzystości z 2015 r. w świetle zgromadzonych doświadczeń i zebranych uwag otrzymanych od zainteresowanych stron. Zaktualizowana wersja zawiera szereg uzupełnień i wyjaśnień, które mają pomóc zarejestrowanym podmiotom w złożeniu i utrzymaniu odpowiedniej rejestracji. Wytyczne są dostępne w 23 językach urzędowych na stronie internetowej rejestru służącego przejrzystości¹².

¹²<http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/staticPage/displayStaticPage.do?locale=en&reference=GUIDELINES>

1.1 Usługi informacyjne

Aby pomóc zarejestrowanym podmiotom, sekretariat rejestru zapewnia usługi informacyjne. W 2018 r. sekretariat rejestru odpowiedział na 943 indywidualne zapytania złożone za pośrednictwem wielojęzycznego formularza internetowego „Kontakt”. Spośród nich 591 zapytań dotyczyło istniejących rejestracji, natomiast 125 dotyczyło nowych rejestracji; 227 wiadomości odnosiło się do innych kwestii. Dodatkowo sekretariat rejestru obsługuje linię telefoniczną w określonych godzinach w dniach roboczych.

1.2 Kontrole jakości

„Kontrola jakości” to zbiór weryfikacji prowadzonych przez sekretariat rejestru w celu zapewnienia jakości i dokładności danych przedłożonych przez rejestrujące się podmioty zgodnie z załącznikiem II do porozumienia międzyinstytucjonalnego w celu uniknięcia błędów rzeczowych oraz rejestrowania się przez podmioty niekwalifikujące się do tego. W razie niezgodności z wymogami określonymi w załączniku II do porozumienia sekretariat rejestru rozpoczyna dialog z zarejestrowanymi podmiotami w celu określenia zadowalających rozwiązań.

W 2018 r. sekretariat rejestru przeprowadził 3 963 kontrole jakości, czyli więcej niż w poprzednim roku¹³. Spośród przeprowadzonych kontroli jakości 48,52 % rejestracji uznano za zadowalające (1 923), zaś z pozostałymi podmiotami skontaktowano się w związku z ich kwalifikowalnością lub niespójnością danych zawartych w ich wpisach. Na 2 040 podmiotów, z którymi się skontaktowano, prawie 54 %, tj. 1 110 podmiotów usunięto z rejestru służącego przejrzystości z następujących powodów: niespójne, nieprawdziwe lub niepełne dane, brak aktualizacji, podwójna rejestracja oraz niekwalifikowanie się do rejestracji. Pozostałe 934 podmioty dokonały zadowalającej aktualizacji swoich rejestracji, zgodnie ze wskazówkami sekretariatu rejestru. Na dzień 31 grudnia 2018 r. nadal prowadzono sześć kontroli jakości.

1.3 Powiadomienia

„Powiadomienie” to mechanizm umożliwiający osobom trzecim informowanie sekretariatu rejestru o tym, że rejestracje podmiotu(-ów) mogą być niezgodne z wymogami kwalifikowalności bądź zawierać błędy rzeczowe lub że działania podmiotów niezarejestrowanych podlegają obowiązkowi rejestracji w rejestrze. W 2018 r. sekretariat rejestru rozpatrzył 22 powiadomienia indywidualne¹⁴ (sześć początkowo otrzymanych jako „skargi” przekwalifikowano na „powiadomienia”). Powiadomienia te dotyczyły łącznie 25 organizacji, dwa z nich odnosiły się do jednego podmiotu. Liczba otrzymanych powiadomień nieco wzrosła w porównaniu z 2017 r. Nieznacznie wzrosła również liczba powiadomień dotyczących działalności podmiotów niezarejestrowanych¹⁵.

W przypadku gdy sekretariat rejestru otrzymuje zgłoszenia dotyczące ewentualnych naruszeń kodeksu postępowania, o których mowa wyłącznie w lit. d) kodeksu postępowania¹⁶, zgłoszenia takie są rozpatrywane jako „powiadomienia”, jeżeli dotyczą potencjalnych błędów rzeczowych zawartych w danych zarejestrowanych podmiotów.

¹³ W 2017 r. sekretariat rejestru przeprowadził 3 624 kontrole jakości.

¹⁴ W porównaniu z 20 powiadomieniami w 2017 r.

¹⁵ W 2018 r. osiem powiadomień dotyczyło podmiotów niezarejestrowanych wobec siedmiu w 2017 r.

¹⁶ Lit. d) kodeksu postępowania rejestru służącego przejrzystości: „[przedstawiciele grupy interesu] dbają o to, aby informacje, jakich dostarczają przy wpisie do rejestru, a następnie w ramach ich rodzaju

1.4 Skargi

„Skarga” to zawiadomienie o domniemanym naruszeniu przez rejestrujący się podmiot któregoś z obowiązków wynikających z kodeksu postępowania; nie dotyczy ona informacji o domniemanych błędach rzeczowych, które traktuje się jako „powiadomienia” (zob. pkt 1.3 powyżej).

W 2018 r. sekretariat rejestru otrzymał 13 skarg, z których dwie uznano za „skargi”, zaś w przypadku sześciu skarg zmieniono kwalifikację na „powiadomienie”. Pięciu skarg nie uznano, ponieważ dotyczyły one kwestii wykraczających poza zakres porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie rejestru służącego przejrzystości lub ponieważ nie dostarczono wystarczających dowodów uzasadniających skargę.

W przypadku dwóch uznanych skarg zarzucano naruszenie [przez przedstawicieli grup interesu](#) co najmniej jednego z poniższych zapisów [kodeksu postępowania](#):

- lit. a): „zawsze podają nazwisko i, we właściwych przypadkach, numer rejestracyjny oraz nazwę podmiotu lub podmiotów, dla których pracują lub które reprezentują; oświadczają, jakie interesy, cele lub zamiary promują, a w stosownych przypadkach określają, jakich klientów lub członków reprezentują”;
- lit. b): „nie uzyskują ani nie próbują uzyskać informacji lub decyzji w nieuczciwy sposób lub za pomocą niewłaściwego nacisku lub niewłaściwego postępowania”;
- lit. c): „w stosunkach z osobami trzecimi nie powołują się na żadne formalne związki z Unią Europejską lub jakąkolwiek instytucją unijną i nie przedstawiają skutków wpisu do rejestru w taki sposób, by wprowadzić w błąd osoby trzecie, urzędników lub innych pracowników Unii Europejskiej, ani nie posługują się logo instytucji UE bez uzyskania na to wyraźnej zgody”.

Po zbadaniu sprawy przez sekretariat rejestru i skontaktowaniu się z zainteresowanymi podmiotami zarejestrowanymi jedną z dwóch uznanych skarg zamknięto w rezultacie zadowolających wyjaśnień i zaktualizowanych informacji przekazanych przez zainteresowane podmioty. Druga uznana skarga była nadal rozpatrywana, a zadowolające rozwiązanie i zaktualizowane informacje miały być uzyskane na początku 2019 r. Dodatkowe dochodzenie z własnej inicjatywy zakończyło się usunięciem z rejestru na podstawie decyzji sekretariatu rejestru, z powodu naruszenia lit. c).

działalności podlegającego wpisowi do rejestru, były, wedle ich najlepszej wiedzy, pełne, aktualne i niewprowadzające w błąd; przyjmują, że dostarczone informacje podlegają przeglądowi i zgadzają się na współpracę w odniesieniu do wniosków administracji o informacje uzupełniające lub o aktualizację”.

2. Przekazywanie wskazówek i podnoszenie świadomości

Sekretariat rejestru stale dąży do zwiększania poziomu świadomości o rejestrze. Regularnie prowadzi szkolenia wewnętrzne (w dwóch zaangażowanych instytucjach) i działania w ramach komunikacji zewnętrznej mające na celu propagowanie rejestru służącego przejrzystości i przekazywanie wskazówek dotyczących jego wykorzystywania.

- Parlament Europejski zorganizował dwanaście wewnętrznych sesji szkoleniowych i informacyjnych dla swoich posłów i ich asystentów, jak również dla personelu;
- Komisja Europejska zorganizowała dla pracowników trzy całonocne szkolenia „Odpowiednie i skuteczne postępowanie z lobbystami”. Ponadto zorganizowała cztery sesje szkoleniowe dotyczące rejestru służącego przejrzystości w odpowiedzi na doraźne potrzeby zgłaszane z różnych działów;
- Sekretariat rejestru uczestniczył również w posiedzeniu inauguracyjnym *sieci europejskich urzędów rejestracji działalności lobbingsowej*, które odbyło się w dniach 21–22 marca 2018 r. w Dublinie, i prowadził wymianę informacji z podmiotami z podobnych systemów z różnych państw członkowskich UE.

Ponadto na przestrzeni tego roku Komisja Europejska przedstawiła dwanaście prezentacji dla zainteresowanych stron i grup gości, a Parlament Europejski został poproszony o zaprezentowanie rejestru służącego przejrzystości podczas sześciu spotkań z udziałem naukowców i grup studentów zainteresowanych przejrzystością w działalności lobbingsowej.

3. Portal Otwartych Danych UE i rejestr służący przejrzystości

W dalszym ciągu zainteresowaniem cieszyły się zbiory danych historycznych publikowane w Portalu Otwartych Danych UE¹⁷. Te zbiory danych umożliwiają użytkownikom pobieranie (w formacie XML lub Excel) listy osób z akredytacją dotyczącą wstępu do Parlamentu Europejskiego oraz wykazu organizacji znajdujących się w rejestrze służącym przejrzystości, pochodzących sprzed kilku lat. Możliwe jest również pozyskiwanie interaktywnych wizualizacji danych¹⁸.

W 2018 r. w portalu odnotowano ponad 8 000 odsłon i ponad 1 700 pobrań.

¹⁷ <https://data.europa.eu/euodp/pl/data/dataset/transparency-register>

¹⁸ <http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/datavisualisation/>

IV. WNIOSKI

W 2018 r. liczba rejestracji w dalszym ciągu rosła, w nieco większym stopniu niż w 2017 r.; w ciągu roku do rejestru dołączyło 2 762 nowych podmiotów. Rejestr służący przejrzystości, obejmujący prawie 12 000 zarejestrowanych podmiotów, jest obecnie największym tego rodzaju rejestrem na świecie. Niezmiennie pozostaje dostrzegany i doceniany jako podstawowa referencyjna baza przedstawicieli grup interesu.

Sekretariat rejestru, występujący jako strażnik kodeksu postępowania rejestru służącego przejrzystości, zapewniał należne działania administracyjne w związku z otrzymanymi powiadomieniami i skargami. Kluczowym priorytetem pozostawała w 2018 r. poprawa ogólnej jakości danych w rejestrze służącym przejrzystości. Stworzone w 2017 r. narzędzie informatyczne ułatwia obsługę procesu rejestracji i aktualizacji w przypadku nowych i istniejących zarejestrowanych podmiotów. Dzięki temu mechanizmowi rejestrujący się mogą uniknąć najczęstszych błędów, a sekretariat rejestru uzyskuje informacje o wszelkich niespójnościach i może organizować niezbędne działania następcze. To innowacyjne rozwiązanie doprowadziło do znacznej poprawy ogólnej jakości danych: liczba rejestracji o jakości danych poniżej optymalnej zmniejszyła się w ciągu roku z 6 % do 1,5 % wszystkich zarejestrowanych podmiotów.

W 2018 r. sekretariat rejestru rozpoczął działania służące zapewnieniu zgodności z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725¹⁹ w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii. Będą one ukończone w 2019 r.

W kontekście wniosku Komisji Europejskiej dotyczącego nowego porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości²⁰, przedstawiciele polityczni²¹ Parlamentu Europejskiego, Rady UE i Komisji Europejskiej rozpoczęli w pierwszym kwartale 2018 r. negocjacje dotyczące obowiązkowego unijnego rejestru służącego przejrzystości i kontynuowali ten proces pod auspicjami prezydencji bułgarskiej i prezydencji austriackiej.

- KONIEC -

¹⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/pl/TXT/?uri=CELEX:32018R1725>

²⁰ <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/EN/1-2016-627-EN-F1-1.PDF>

²¹ Sylvie Guillaume, wiceprzewodnicząca odpowiedzialna za rejestr służący przejrzystości, Danuta Hübner, przewodnicząca Komisji Spraw Konstytucyjnych Parlamentu, Frans Timmermans, pierwszy wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej oraz przedstawiciele prezydencji bułgarskiej i prezydencji austriackiej.